

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
észét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidí-
jak küldendők.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Csongrád és a vármegye.

A legközelebb lefolyt vármegyei tiszti főügyészi választás alkalmával, a főügyészi állásra Dr. Vecsery Sándor t. vármegyei tiszti főügyészt választották meg, a megüresedett tiszti főügyészi állásra: Molecz Lajos dr. földink. csongrádi ügyvéddel szemben.

Ennek az állásnak a betöltése alkalmával községünkben megválasztott vármegyei bizottsági tagok, ismét felvetették azt a kérdést, melyet már több ízben felvetettek, hogy Szentés városából megválasztott vármegyei bizottsági tagok, amennyiben a többséget képviselik, egy szentesi polgárral szemben tisztán lekalpátnotimusból mellőzik a vidéki tehetségeket. Szerintünk ma úgy állnak a dolgok, hogy a vármegyei központi állásokra, nem úgy, mint régen: midőn boldog emlékü Stammer Sándor vármegyei alispán intézte a vármegye sorsát, a vármegye népességére és községe érdekeit is figyelembe vette és a tiszti állások betöltésénél községekre is figyelmet fordított: hanem ettől eltekintve, kizárólag Szentés dominál.

Hát kétségtelen tény, hogy abban az időben: midőn Csongrád vármegyétől H. M. Vásárhely elszakadt: midőn Csongrád vármegye megszabadult attól a nyomástól, melyet azelőtt H. M. Vásárhely gyakorolt szemben a vármegye mas községeivel, innen Csongrádról a vármegyei fő-

tiszti állásokra több illustris egyénet választottak meg és neveztek ki.

Igy p. u. az összes vármegyei számvevő-égi állásokat, valamint a főorvosi, egyik csendbiztosi és utbiztosi állást Csongrádi szülöttekkel töltötték be. Tisztelettel jegyezzük meg, hogy akkor: a számvevői, a csendbiztosi, az utbiztosi állás nem volt minősítéshez kötve, sem jogvégzettséget, sem vizsgát az állami számvitelantból, de még egyszerű középiskolai végzettséget sem követeltek a főtisztviselőktől.

Hát sajnálattal kell beismer-nünk, hogy azóta, mióta az egyes főtisztviselői állások bizonyos minősítéshez vannak kötve, mióta megkövetelik azt, hogy a vármegyei tisztviselői állásokat csak olyan egyének tölthetik be, akik a törvénybe előírt minősítéssel bírnak, a mi földieink, a csongrádiak nem pályázhatnak a vármegyei főtisztviselői állásokra, lemaradnak, elhullanak: mert nem állják meg a helyüket: mert nem szerzik meg a kvalifikációt arra, hogy irányadó állásokat foglalhassanak el a vármegyei tisztikarban.

Régi panasz már az a Csongrádi szülöttekre a vármegye részéről, hogy egyrészt nem akarnak lépni a közigazgatási pályára, másrészt meg, ha rá lépnek, ha megkezdik abban hagyják vagy azért, hogy nincs bennük kitartás, vagy pedig nagyon sok esetben azért: mert nem szerzik meg a minősítést, szóval nem akarnak tanulni, művelődni.

Vármegyénk nagy érdemű főispánja, Cicatricis Lajos dr. alig 15 éve, mint vármegyei közigazgatási gyakornok kezdte meg pályafutását. Vas szorgalma, akaratereje, erélye és becsületes munkássága következtében, ma, Csongrád vármegye élére helyezte a kormány: mert meggyőződött arról, hogy méltóbb, tisztességesebb, szorgalmasabb ési minden iziben becsületesebb férfura nem bízhatta Csongrád vármegye sorsának intézését, mint vármegyénk szülőtere: Cicatricis Lajos csongrád vármegye volt alispánjára.

De hát mit szoljunk, dr. Nagy Sándorról, vármegyénk alispánjáról, ki alig néhány éve, hogy szintén mint egyszerű közigazgatási gyakornok lépett a vármegye szolgálatába. Igen ám: hanem úgy dr. Cicatricis Lajos vármegyénk ezidőszerinti főispánja, mint Dr. Nagy Sándor vármegyénk mai alispánja sem elégedett meg azzal, hogy azt az állást, melyre a vármegye törvényhatósági bizottságának bizalma emelte, egyszerűen csak betöltsék: hanem azt a bizalmat, melylyel annak idejében a vármegye többsége beléjük helyezte, szorgalmukkal és tehetségükkel ki is érdemelik,

Hiszen ma is van Csongrád vármegye főtisztviselői karában csongrádi szülött, ki ha nem is a főispáni: hanem az alispáni állást töltené be, ha olyan hibája nem lenne, ami miatt nem csak előre nem mehet, hanem legközelebb, nyugdíjaztatását vonja maga után

TARCI

Sírok között.

*Ki nyugszik itt? Kérdem a sírásót,
Mogorván gy felett: hát egy szegény!
S ki volt? . . . Ki tudná! névtelen ez mind.
Az irgalomnak jószágos helyén.*

*Dörmögve és tovább a vén sírásó,
Pipája füstje szálladoz felém.
Én merengve szótlan álldogálok,
Ugy bánt a válasz: névtelen, — szegény.*

*Szegény! . . . de hisz ottlenn mind egyenlő.
Kerekeje nincs . . . ledőlne ugy is az.
Virágja sincs . . . elhervad a virág.
Nem könnyezik, tört szívnek nincs vigasz!*

*De névtelen! . . . hát a márvány kövön
Meddig ragyognak a fényes betűk? . . .
Ass, ass tovább csak te vén sírásó,
A felejtéshez had! szokják szívünk!*

Bolger Kálmán.

Étrendek legfelsőbb parancsa.

A hus és az élelmiczikkék drágasága miatt általános a panasz. De minő gyengék és hatástalanok az intézkedések, melyekkel a husdrágaságot le akarják küzdeni, szemben azokkal a radikális rendelkezésekkel, melyeket egy francia király alkalmazott, aki egyszerűen előírta, mint és mennyit szabad a derék polgárnak enni.

Szép Fülöp idejében ugyanis napirenden voltak Párisban a kötelesség, pazar lakomák. Ennek következtében hihetetlenül felszállt a hus ára és a kevésbé vagyonsok nélkülözni voltak kénytelenek a hus. Ekkor Fülöp 1294-ben kiadott egy rendeletet, mely szerint, nagy étkezésnél (ebédel) csak levesnek és két tál ételnek, kis étkezésnél (yacsoránál) csak egy tál ételnek szabad asztalra kerülnie.

Ugy látszik, hogy ez a törvény bevált, mert amikor IX. Károly idejében a lakoma tobzódás jsmét napirendie került, ez az malkodó 1562-ban, elrendelte, hogy, lakodalmak vagy ünnepi lakomák alka-

mával három fogásnál többnek szerepelnie nem szabad; ezek: előétel, hal vagy hus és utóétel. A vendégnek nvujtott tálon csak egy darab husnak szabad lenni.

Ha a vendéglátó megszegte e legfelsőbb parancsot, a vendégek kötelessége volt, ezt huszonnégy órán belül feljelenteni. Büntetésül négyszáz livre volt megszabva, melynek felét a királyi pénztár, másik felét a feljelentő kapta.

Igen jövedelmező foglalkozás volt tehát a vendégeskedés. Előbb alaposan jól lehetett lakni, azután fel lehetett jelenteni a házigazdát és tetejébe még kétszáz livre nyomta a „kedves vendég” markát.

Ha a rendőrség egész véletlenül toppant be ilyen tiltott fényüzéssel tálalt lakoma termébe, akkor egyszerűen elko-bozta az ételeket, a finom falatokat — se szó, se beszéd — szépen elkapta a meg-lepett lakmározó orra, helyesebben szája elől, s azonfelül még a teritékeket is magával vitte.

A szakácsok végül, akik a meger-

pedig nagy tehetséggel és ambícióval kezdett hivatalos működéséhez.

Nem az a baj tehát, hogy a csongrádi szülötteket mellőzik a Csongrád vármegyei főtisztviselői állások betöltésénél, hanem az, hogy a csongrádi szülöttek egyrészt nem lépnek a közigazgatási pályára, vagy ha lépnek is félbe maradnak, abba hagyják, vagy a további előmenetelhez szükséges vizsgákat nem teszik le, elhanyagolják. Így azután nem csoda, ha a Csongrádvármegyei tisztviselői állások betöltésénél Szentes vezet.

Éder János

A vármegyei közgyűlésből. A m. hó 27-én folyt le a vármegyei közgyűlés, a közgyűlési tagok élénk részvétele mellett. Ennek a szokatlan nagy részvételnek az oka abban keresendő: mert összeesett a vármegyei tiszti főügyési állás betöltésével.

Erre az állásra ketten pályáztak: Dr. Molecz Lajos községünk ügyésze és Vecsery Sándor dr. t. vármegyei főügyész. Dacára annak, hogy Molecz Lajos dr-nak tekintélyes pártja volt, azonban már a felvonulásból lehetett látni, hogy Vecsery dr-nak a megválasztása a legvalószínűbb. Miután Molecz Lajos dr. a pályázati kérvényét visszavonta; Vecsery Sándor dr-t választották meg egyhangulag.

Az alispán éves jelentését Reöck Iván bizottsági tag felszólítása után egyhangulag tudomásul vették.

Kolozs megye törvényhatósági bizottsága átírt a bor és hús-fogyasztási adók eltörlése érdekében. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy e felett ténjen a közgyűlés napirendre.

Az állandó választmány javaslatával szemben Éder János bizottsági tag szóllalt fel hosszabban fejtegette ki, hogy igenis igazságtalanabb adó, mint a fogyasztási adó, nincs, tehát pártolja Kolozs megye feliratát. Ezzel szemben Berkecz Mihály a mérséklés mellett szól, ezt az indítványt pártolja Reöck Iván bizottsági tag is, amennyiben 25—30 millió korona különbözetet abban az esetben, ha a fogyasztási adókat eltörléni nem lehetne pótolni.

Reöck Iván aggályát Éder János nem osztja, mert szerinte, ha a vörös frakkot, meg a cilinder kalapot adóztatnák meg, vagy ha behoznák a progresszív adózási rendszert, hát nem kellene a húst, meg a bort megadóztatni.

Hegyi Antal pártolólag szólt Éder

gedettnél többet főztek, szintén bűnhődni voltak kénytelenek, ha rajta csípték őket ilyen kihágáson. Első ízben tíz livre fizetésére, másodízben már tizennégy napi elzárásra ítélték őket. Ha harmadszor is visszaestek nagy bűnükbe, úgy megvesszőzték és száműzték őket.

Bezzeg azóta fordult már egyszer, sőt többször is, mint egyszer, a franciák szekerének rudja. Letűnt a királyság kora, nem volt királyuk, ak menü-parancsokat osztogathatott volna. De volt olyan idő is, amikor az ilyen parancsok teljesen feleslegesek is lettek volna. A párisi osztróm alatt például csak arra nézve lehetett volna utasítást adni a polgároknak, hány — patkányt és cipőtalpat szabad egy ebéd alkalmával elfogyasztani. Mert biz akkor még a cipőtalppal is — rosszul jártak.

indítványa mellett, szerinte is inkább a pálinkát, meg a korcsmákat kellene jobban megadóztatni, de a bor és hús-fogyasztási adót törölni kellene.

Szavazás alkalmával az állandó választmány javaslatára 20, az Éder Jánoséra 26 és a Reöck Ivánéra 29 szavazat esett, minek következtében a bor és hús-fogyasztási adót nem javasolják eltörleni; hanem csak mérsékelni.

Délután legtöbbször dorozsmai ügyek kerültek a szőnyegre, melyek közül a dorozsmai és a pusztamérgesi vasutépítést a vármegye pártolja és dorozsmai község közgyűlésének határozatát jóváhagyja. Ellenben az új községi szabályrendeletet újabb megfontolás végett visszadja Dorozsma község képviselőtestületének.

UJDONSÁGOK.

— **Dr. Cicatricis Lajos** Csongrádvármegyei és Hódmezővásárhelyi törv. hat. jogu város főispánja folyó hó 1-én Budapestre utazott hogy Ő cs. és kir. apostoli Felsége által adott legfelsőbb kihallgatáson, főispánna történt kinevezetését megköszönje.

Kitüntetés. Ő felsége a király Erőssy Dénesnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság mellérendelt számvevőség főnökének kiváló és érdeműs szolgálatait elismerésül a pénzügyi tanácsosi címet és jelleget lekönyvemesebben, díjmentesen adományozta. Ezen alkalmából Kedacic Károly kir. tanácsos pénzügyigazgató a tisztikar jelenlétében szép szavak kíséretében nyújtotta át a kitüntető okiratot Erőssy pü tanácsosnak. Ugy a szegedi társadalomból, valamint a vidékről is számosan gratuláltak a jól megérdemelt kitüntetéshez.

Köszönet. A csongrádi jótékony nőegylet folyó évi február 18-iki estélyén felülfizetni szívesek voltak. Dr. Boér Antal Porubszky József, Dr. Szarka Mihály, és Tekulics Sándor urak 10-10. kor. Dr. Csucs János Kalmár Béla és Rosenberg Ele urak 6-6 koronát, Ausländer Jenő Fekete László és Dekány Béla urak 5-5 koronát, Özy, Zelenka Jánosná urnő, Szőke Pál és Vida Sándor urak 4-4 koronát Litics Miklós ur 3 koronát, B. német Sámuel, Kurri Richárd Cseuz Imre, Dr. Buk Herman Bagossy József, ifi, Greskovist Pál, Gáspár Tamás Farkas Mór Faragó István, Dr. Grósz Arnold, Kalmár Illés, Dr. Kalmár Zoltán, Kormos Ferenc, Szendrői József és Dr. Szőke Jenő urak 2-2 koronát, Gyánti István. Máler Péter Váradai Jakab és Kovács Elemér urak 1-1 koronát, Turcsányi Lajos ur 70 fillért, Fehér János ur 50 fillért. A nőegylet által rendezett Szilveszter estélyi alkalmából már elismert adományokon felül még Szarka Minike és Bodi 5 koronát és Dr. Grósz Arnold ur 4 koronát voltak kegyesek felülfizetni. A szíves adományokért ez uton mond hálás köszönetet A jótékony nőegylet elnöksége.

— **Fényesen sikerült álarcos bál.** Hus-hagyó kedden a táncot kedvelő vig ifjak rendkívüli sikerült bolond estélyt rendeztek. Az est sikere mindenesetre a szakszerű rendezésnek volt köszönhető. Ifju Szilvák János mint rendező elkövetett mindent az est sikere érdekében. Elkelt 350 drb jegy. Az ajándéktárgyak elnyeréséért sokan versenyeztek. A legtöbb levelező lapot kapta Gvojai Jolánka. A legtöbbet eladta Mervó Juliska. A legcsinosabb női maszk volt Szakál Juliska, mint virágtündér. A legcsunyább volt Fodor Ilonka. A legcsinosabb férfi maszk volt Pintér Pál, a legostobabb maszk volt Kek János. A legszebb lovas legény Nagy Ferkó volt, a legcsinosabb G. úrvald Aladár. Mindannyian szép és értékes ajándékot nyertek.

— **Népzerű felolvasások.** A Cs. Ip. K. E. ben ma Kása Ilés állami tanító „az idegrendszeréről” tart szabaddórást. Palásti Etelka, Csanádi Juliska, Szántai Mihály, Atkári Urbán szavalnak.

— **Egyesületi élet.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyulete „358. számú csongrádi fiókpenztáránál” ma d. e. 10-12-ig befizetések történtek; d. u. 2 órákor pedig ugyancsak a Cs. Ip. K. E. helyiségében, ugyanezen egyesület évi rendes közgyűlést tart. A tagok, jogait ott gyakorolják, ahol kötelességeiket teljesítik.

— **Református Istenítisztelet.** Ma délelőtt 10 órákor a polgári leányiskolában református istenítisztelet lesz.

— **Öngyilkos pék inas.** Tisza László ifj Réh József pék mester 17 éves tanonca folyó hó 2-án gazdája műhelyében öngyilkossági szándékból magára lött. A golyó a bordák között a testbe furdott és a tüdőbe akadt meg. Az orvosok véleménye szerint állapotja életveszélyes, kelő ápolás mellett azonban felépülhet. A kórházba szállították és ott kibalgatták arra nézve hogy miért akart megválni az élettől. Azt adta elő, hogy azért unta meg az életet mert gazdája ezekbe a rossz utakba sűrűn küldte. Csanytelekre süteményvel, ezt pedig kibírni lehetetlen volt.

— **Vásár.** A múlt héten megtartott állatt vásárt alig lehet állatvásárnak nevezni, mert nem volt más mint ló: abból felhajtattott 1283 drb. elkelt belőle 290 drb. a többi állatok felhajtása a száj és körömfájás miatt tilos volt. A kirakodó vásár dacára a kellemetlen időnek elég forgalmas volt. Tolvajlás is alig történt.

Javulnak a fiatalok. Örömmel adunk ezuttal hírt t. olvasóinknak arról, hogy a fiatalságunk javul. Hogy ez így van azt abból a körülményből is megállapíthatjuk, hogy az egész farsangon át nem volt sem verekedés sem bicskázás a mi nálunk még soha sem történt meg. Reméljük, hogy a javulás állandó lesz.

— **Halálozás.** Sulyos vesztéség érte Forgó Lászlót és nejét. A 17 éves viruló szép Emmike leányuk egy lakodalomba alig egy hete, hogy megfázott és folyó hó 2-án már elhunyt. Nyugodjék békében.

Aurora. A Cserna Andor szerkesztésében e címen nemrég megindult új irodalmi és művészeti folyóirat második (február) száma az elsőtől hasonló gazdag és érdekes tartalommal jelent most meg. Rózsa Miklós gróf Tisza István híressé lett művészeti állásfoglalását bírálja a mai kultúra szempontjából. Ugrai levél a modern művészetről című cikkében. Csiky János a modern hangképzésről mond érdekes, új dolgokat. Miklós Jenő hangulatos novellája Balázs Béla, Láng Jenő és ifj. Bókay János versei képviselik a szépirodalmat. Bárdos Artur az új színpadról értekezik alapos cikkében, Kósa Miklós Molnár Ferenc Bródi Sándor és Heltai Jenő új köteteit méltatja, Bölöni György pedig Székely Bertalan helyét állapítja meg objektív kritikai szemmel a modern magyar pikturában. A főlapot terjedelmes Szemle rovat egészíti ki, amelynek tartalma a következő: Lakatos László: Rákoczi, Andrassy és Acsádi, Relle Pál: Tintolato — 30 korona. Cserna Andor; Kövér Gvula. Erdély Jenő: A veszedelmes életkor. Ifj. Ruttkay György: A Rózsagavallér. Erdély Imre: Néhány szó a pornografiáról. Tersánszky Józsi Jenő: A hannoveri huszárok. Kósa Miklós: Az Est. Bánóczi László: Az Arckép Fodor Gyula: Spleen. Kálmán Miklós: Sven Lange: Simson und Delila eine Tragikomoedie. Zagon Géza Vilms: Frénci hangverseny. Kovács Sándor: Szendy Árpád vonósnégvesztről, (a—a) R. p. l. Rónai József: Az Aurora előfizetési ára egy évre 7 — korona, egyes szám ára 60 fillér. — Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a ki. dóhivatalt (V. Visegrádi utca 3)

Szerkesztői üzenetek.

R. F. Ujpest. A levelet későn kaptuk: minden más cikkkel lapunk el volt foglalva. Különböző is először utána néztünk az ügynek. Annai tény, hogy a fogyasztási adók ellenőrzésével megbízott

közegek körülhatárolt szigorral járnak el és a legkisebb szabálytalanságot bejelentik és büntetik.

Nekünk, kik a fogyasztási adók eltérése mellett agítunk és agitálunk ma is, ez az eset ismét támpontot nyújt a további agitálásra. Azonban, ha a vármegyei közgyűlésről irt tudósításunkat elolvasni, hát meggyőződhet, hogy még azok is, akik sújtva vannak a fogyasztási adókkal nem hogy annak eltérése mellett foglalnak állást, hanem annak fenntartásáért lépnek sorompóba, sőt mi több, az előadói székéből azt jelentették ki, hogy a huszma még olcsó és fontos nemzetgazdasági kérdés az, hogy még drágább legyen.

Tessék haza jönni és agítani a szociális eszmék mellett. Akik eddig békén túrték ezt a kizsákmányoló rendszert; akik propagandát csináltak a „tulipán” rendszernek hát nagyon megérdemlik, hogy a „hazafiyak” gazdálkodásának utókövetkezményt, ha egy kissé kellemetlen is fenéig ki élvezzék.

A többit majd együtt megbeszéljük!

Csongrád község előljáróságától.
1928/911. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. központi statisztikai hivatalnak az 1897. évi XXXV. tvck. 3. §-a alapján az országgyűlés elé terjesztett és ezuttal elfogadott 1911. évi munkaterve alapján az 1911. évi március hó 1—15-ike közötti időben

országos állatösszeírás

fog tartatni.

Miután az összeírás egyedül a gazdák érdekében történik, mert a földművelésügyi kormányzat az állattenyésztés emelésére kitűzött nagyobb szabású intézkedései csak úgy lehetnek eredményesek; ha az állatlétszámról a lehető legpontosabb adatok fognak rendelkezésre állni, ezen összeírás nem szolgálhat adókievítés alapjául, amennyiben az 1897. évi XXXV. tvck. ezt egyenesen tiltja, hogy az összeírt adatok adóztatási célokra felhasználassanak.

Az összeírás az 1911. évi február hó 28-iki állapot szerint kiterjed az összes szarvasmarha, ló, öszvér, szamári, sertés, juh és kecske állományra.

Az összeírás Csongrád község közgyűlési termében a következő sorrendben fog megtartatni:

1911. évi március hó 1 és 2-án az I. és II. kerületbeli lakosok.

1911. évi március hó 3. 4. és 5-én a III. és IV. kerületbeli lakosok.

1911. évi március hó 6-án és 7-én a tanyai I. járás; Kiserét, Kilenec, Szántó és a Kettőshalmi dűlőnek egy része, vagyis a Deák József lovas rendőr kerület;

1911. évi március hó 8-án és 9-én a tanyai II. járás; Kettőshalmi dűlő és Mámái dűlőnek Pusztai Mihály lovasrendőr kerületébe tartozó része és a Mentettrét

1911. évi március hó 10-én és 11-én a tanyai III. járás; az Ujvári iskolától az újfalusi és félegyházi határig, Bukrospart és a szőlők közötti terület, vagyis Pintér Imre lovas rendőr járása.

1911. évi március hó 12-én, 13-án és 14-én a tanyai IV. járás; Mámairét, Nagyrét és a szőlőknek Tisza oldali részei, vagyis a Gulyás Bálint lovas rendőr járása

Figyelmeztetik Csongrád község lakossága, hogy megjelölt helyen és időben pontosan megjelenjen és az összeírásához szükséges adatokat bemondani el ne mulasszák, mert aki hamis vagy valótlan adatokat vall be; vagy ez adatszolgáltatást megtagadja, kihágást követ el és az 1897. évi XXXV. tvck. 13. §-a alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

Csongrád, 1911. évi február 28-án.
Községi Előljáróság.

Csongrád község előljáróságától.

1990/911. szám.

Csongrád vármegye alispánjának 685/alsp. 1911 sz. a. rendelete folytán.

HIRDETMEYNY.

Mint hogy az 1894. évi XII. tvck. 50 §-a szerint a hernyó általában a fák rügyeinek fakadását megelőző időben irtandó, az irtás elvégzésére március hó 15-ikét állapított meg. Ezen határidő alatt a járás főszolgabírák kötelesek gondoskodni arról, hogy összhangban a 9679/1899. számú körrendelet 2. és 5. §-aival a községi előljáróság annyi tagja névszerint megbizassék az ellenőrzési felelősség terhe alatt, amennyi szükséges arra, hogy az illetők a gyümölcskerteket és a lombos fákkal beültetett területeket egy hét alatt személyesen bejárassák. Ezen megblottak nevei hozzáram március hó 31-ig bejelentendők. Az ellenőrzéssel megbízott előljárósági tagok a hernyóirtásra a megjelölt határidő lejártá után haladéktalanul kötelesek mező-őr, kertőr, szőlőpásztor, hajdu stb. kíséréte mellett bejárni az összes gyümölcskerteket és lombos fákkal beültetett területeket, szőlő, legelő, temető stb., hogy a helyszínen és személyesen győződjenek meg arról, hogy az irtás helyesen megtörtént-e? A talált eredményhez képest kötelessége ezeknek a közlegyeknek, hogy a mulasztót a törvény rendelkezése szerint megbüntetés végett a helyi hatóságnak még aznap bejelentésük, de egyúttal akár a mulasztót magi, akár megbízottját rövid uton és azonnal az elmulasztott hernyóirtás alapos elvégzésére azzal a figyelmeztetéssel utasítsák, hogy amennyiben a kitűzött idő alatt a mulasztó a hernyóirtás, hernyófészkek, les edését, tojáscomók, tojásgyűrűk letakarítását és elvégzését nem teljesítette, az ellenőrző előljáróság azt az 1894. évi XII. tvck. 52 §-nak kifejezett rendelkezéséhez képest azonnal a mulasztó fél terhére napzámosokkal végezteti el és pedig oly módon, hogy az irtás legfeljebb három nap alatt teljesen befejezhető legyen. Az ilyen irtásokról felfogadott munkások bérét a helyi hatóság a hivatalos ellenőrző közeg által kiállított napszámjegyzék alapján előlegképpen kifizeti s a kifizetést összegezt az előbb már kiírt büntetéspénzzel együtt az illető mulasztón hajtja be. Az irtás alkalmával különös súlyt kell fektetni arra, hogy a fák koronájáról a száraz levél, lepke-tojásgyűrű, a fák deakáról pedig az akácfaival is, minden lepketojás comó, amely kis, egy korona nagyságu és tűzi tapló formájú és színi darabokat mutat, leszedessék. Az ellenőrzéssel megbízott előljárósági tagok az ellenőrzés ere ményről annak végzetével a helyi hatóságnak azonnal előszóval jelentést kötelesek tenni, hogy a hernyóirtás a megvizsgált területen milyen eredménnyel végeztetett. Ugyanev. alkalomra kötelesek azok ellen, akiket az irtás körül mulasztás terhel, az illetékes I-30 foku hétédságnál az 1894. évi XII. tvck. 95. §-ának k. pontjában ütköző kihágás miatt a kihágási eljárás folyamatba tétele végett jelentést — tenni. Ha az ellenőrző előljárósági tag az ellenőrzés munkája közben valami akadályra, vagy sürgős orvoslásra szoruló bajra talál, arról még az ellenőrzés befejezése előtt is köteles a helyi hatóságnak jelentést tenni és felhívni a felmerült baj haladéktalan orvoslásra. — A köztulajdonhoz tartozó gyümölcs és más olyan lombos fák, diszliákat, mint a tölgy, cser, zelnice és bokrokat kőkély, galagonya amelyek akár a köztereken, akár városi avagy községi utakon, közlegelőkon, vagy köztulajdonát képező parklag területeken állnak, a város tanács, illetőleg a község előljárósága köteles a kártékony rovaroktól megtisztogattatni. Temetőikben, közbirtokossági legelőkön, vagy utak mentén, továbbá szántóföldek és kaszálók körül ültetett fák és sövények bokrait az illető terület tulajdonosa köteles lehernyóztatni. Az állami utak mentén az irtás az utmester feladata. Rendezett tanácsu városokban a polgármester, kis és nagy községekben pedig a főszolgabíró illetve szolgabíró kötelesek április 15-ig személyesen felőlvizsgálni, hogy megtörtént-e az irtás s amennyiben a hatóság részéről mulasztást tapasztalnak. Kötelesek a figyelmi járás megindítása iránt haladéktalanul intézkedni. — Kötelesek ugyanők április hó 30-ig az irtás menetéről részletes jelentést tenni.

Cserebogár irtásra vonatkozólag rendeltem, hogy a cserebogár szedését megjelenése után azonnal meg kell kezdeni és folytatni kell míg rajzása tart. A szedésre csak a helyi alkalmassak, amikor még a leázott bogár dermedt és el nem repülhet. — A cserebogarat minden, akár magánoson, akár többed magával álló fáról le kell szedni. Alacsonyabb fáról egyszerűen rázható, magasabrol pedig aként szedhető le a cserebogár, hogy a munkás hosszú nyelű horgokkal a fát ágait egyenként megrázogtja vagy a fát labb munkás a fára felmászva rázogtja meg az egyes galyakat. A lerázott cserebogarat a munkás széles száju vízzel félig telt nagyobb edénybe szedi és onnan megfelelő nagy kádba, kordóba, vagy zsákba tölti. Az így összedetett cserebogárt leforrázandó illetőleg a zsákban lévő összezuandó. Az elpusztított cserebogár trágyának vagy baromfi eleségnek használható el. Az előbbi esetben a cserebogár sok földdel és mésszel összekeverendő és földdel úgy kell letakarni hogy ez által a rothadó cserebogarak büze elfojtassék. A baromfi eleségnek használt cserebogár napon vagy kenyérsütő kemencébe megcsárvitva, száraz és szellős helyen tartva, össze és telen a baromfieléséghez hozzákeverhető. Élő cserebogára valamint pajorjait, cserebogár lárvá, pete, szántásku kukac, sertéssel feietlen nem tanácsos, mert az ezekben élő belkaporo féreg (Gigantorhynchus Gigas G vagy Echinoshynchus Gigas G.) a sertésre nézve veszedelmes és elhullását okozhatja. A gazdaközönséget figyelmeztetni kell, hogy a kötelező cserebogár irtásnak közeget készíti a pajorirtás, mely abból áll, hogy a talaj szántáskor, mélyebb ásáskor vagy kapáláskor a felszínre kerülő pájót a munkást megsemmisíti. Mint hogy a szántás nem egyszerre történik, a pajor irtását ellenőrizni nem lehet, éppen ezért amikor a szántás ideje elérkezik, a helyi hatóságok a gazdaközönséget a pajor pusztítására állandóan figyelmeztessék. A járási főszolgabírák és Szentes város polgármestere kötelesek minden év október havának 10-ig bejelenteni a 9679/1899. sz. a. körrendelet 10. §-a értelmében, hogy a törvényhatóság területen az előfordult-e a hernyó, vértetű vagy cserebogár ha igen, b. miként végeztetett az irtás, c. hány hány személy lett hatóságilag kötelezve az irtásra, d. hány iteltetett el kihágás miatt, e. kötelesség-mulasztás miatt indítatott-e jegyzelmi eljárás valamely tisztviselő vagy hatósági közeg ellen? A hernyóirtást és cserebogár szedést személyesen fogom ellenőrizni és ha tudomásomra jutna, hogy valahol az irtás meg nem történt volna, a mulasztó tisztviselő vagy hatósági közeg ellen a legszigorubb megtorló intézkedéseket fogom megtenni. De ezenfelül az irtás sikerének biztositása érdekében megkeresem a m. kir. csendőrszámnyparancsnokságot az iránt, hogy az alja rendőrszámnyparancsnokságot ily értelemben sziveskedjék utasítani, hogy hivatalos szolgálataik alkalmával ellenőrző vizsgálatukat a hernyó stb. irtására is terjesszék ki és mindazokat, akik a fent jelzett meghagyásukat nem teljesítették, az illetékes I. foku rendőrhatóságnak jelentsek fel. — Szentesen; 1911. évi február hó 21-én. Alispán.

Csongrád, 1911. évi február hó 26-án.

Községi előljáróság.

Eladó tanyaföld tanyával.

A szentesi rét szélbe a holt körös parton 3 hold első rendű szántóföld tanyával és takarmánnyal együtt szabad kézből eladó. Értkezni lehet a helyszínen Szakó János tulajdonossal bármikor.

Új és javított kerékpárok a legjutányosabb árban beszerezhetők Fekete Sándornál Szentesen.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Gümőkór (tüdő)
Köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a
SIROLIN „Roche“-t.
SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása tolytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérünk és határozottan utasítunk vissza minden pótkészítményt.
F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájc). — Grenzach (Németország).

Lapunk nyomdájában
egy tanuló
felvétetik.

**Mást ne vegyen
köhögés ellen**

mint az orvosilag kipróbálva és ajánlva
köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás,
görcs és számarhurutos bántalmaknál.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA
a három hársfűről.

5900 hiteles bizonylatok bizonyi-
téka segítyt hozó eredményt.

Egy csomag 20 fillér. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Farkas Lajos, Löw Adolf
és Barna Henrik urak gyógyszerárában.

DELEWARE VESSZŐ ELADÓ

Minden hibától, kü-
lönösen jégveréstől
mentes szép sima
vessző a piros vál-
fajból, jó állás mel-
lett. Küldök minden
vevőmnek utasítást,
arra hogyan kell el-
gyökereztetni a sima
vesszőt, hogy min-
den szál megfakadjon.

Ezer darabja az első osztály 35 K.
Száz " " " " " " 4 K.
Másodosztályú vessző ezre 20 K.
Érmetléki legnemesebb és legbő-
vebben termő faj. Eöpenben az
összeg tizedrésze küldendő:
FÜZESSY IMRE, Rakosliget.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan
lesoványodáshoz hajlandó használja a számos
év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann**
gyógyszerésztől **Stockerauban.**

Aki szabályozni és egyébként tartani akarja
jó emésztését, használja a **Schaumann-**
féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más
szerek ellenében, mily jól éri magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyo-**
morsókat és előmondítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes,
ugyanazon hatást tesznek,
mint a gyomorsó. Ára tetszően 3 phiolával á.
10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szállkű-
lés legkevesebb 2 doboz megrendelésénél — után-
vétel — **Schaumann** gyógyszerész **Stockerau-**
ban. Kapható minden gyógyszerárában.

Magyarországi Kizárólagos
Dr. Egger L. és Br. Egger J.
gyógyszertára Budapestben.

Az egész országban minden gazdánál dicsé-
retet és nagy megelégedést aratnak

BENZIN ÉS NYERSOLAJ
MOTOROS
CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga
kezelheti, nem kell
gépész sem hatósági
engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes csép-
lés, már 4 lóerejű gépeknél is egész
20 lóerőig

Motorainkkal a köz-
ségben a házak kö-
zött az udvarban szá-
bad csépleni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet
beszerzésének meg csak gondolatával is foglal-
kozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bér-
mentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal
mindenben teljesen tájékozva lesz.

Bérmentes szállítás
az ország minden ál-
lomásra.

Legujabban megállapított igen előnyös árak
és kényelmes feltételek

Levélcím:

KELLNER ANTAL ÉS FIA Budapest, váci-ut 4.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb
RETHY féle

pemetefü cukorkánál.

vásárlásánál azonban vigyázzunk és ha-
tározottan **RETHY**-féléket kérjük, mivel
sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér

Csak **RETHY**-féléket fogadjunk el!

Állandóan mindennap reggel-
től estig nyitva.

Műterem a nap bármely szá-
kában kellemesen fűtve van.

Teljes jótállás hogy
kis gyermekek ru-
ha nélküli felvé-
telnél nem hülhet-
nek meg. Felnőt-
eknek esetleges
átöltözködéshez el-
különített fűtött he-
lyiségről gondos-
kodva van.

Gárdi-műterem csász. és kir. udv. fényképész Csemegi Károly utca 4. szám.

Ajánlja a mélyen tisztelt rendelőinek legtökéletesebb képeit matt vagy
fényes kivitelben. — Mint újdonságot elsősorban ajánlja félmatt képeit. — Me-
dailion képektől egész életnagyságig, minden megrendelésre a legnagyobb gond
fordítatik. — Specialista gyermekfelvételekben. — Családi csoportképek és es-
küvői felvételek a legszebb összeállításban készülnek.

Mint a cég jelenlegi vezetője munkáiban a legnagyobb figyelmet, áráim-
ban a legmészebbmenő engedményt nyújtom s csakis elsőrendű dolgot adok át.
Szives pártfogást és bizalmukat kérve igen tisztelt rendelőimnek, maradtam
kész hívők;

KLIMEK KÁROLY
a GÁRDI cég üzletvezetője.

Családi képek
esküvői felvétele-
ket, vagy bármi-
lyen megrendelést
kérem: lehetőleg
előre bejelenteni,
mert akkor sokkal
rövidebb ideig tart.

Borult, ködös, vagy esős idő a felvételeknél nem határoz.